

Svarīgākais īsumā

- Eiropas Centrālā banka sāk nodrošināt dolāru likviditāti Eiropas banku sektoram
- Grieķija var nesaņemt starptautiskā aizdevuma kārtējo daļu

Nedēļa tirgos un ekonomikā**Eiropas Centrālā banka sāk nodrošināt dolāru likviditāti Eiropas banku sektoram**

15. septembrī tika paziņots, ka Eiropas Centrālā banka (ECB) ir noslēgusi vienošanos ar ASV Federālo rezervju sistēmu, Japānas Centrālo banku, Šveices Centrālo banku un Lielbritānijas Centrālo banku par dolāru likviditātes nodrošināšanu Eiropas komercbankām. Tagad eiro zonas bankas varēs saņemt īstermiņa aizdevumus dolāros. Šis pasākums kļuvis aktuāls tādēļ, ka eiro zonas bankas saskārās ar problēmām, piesaistot finansējumu ASV dolāros. ASV atvērtie ieguldījumu fondi, kas līdz šim bija viens no likviditātes piegādātājiem Eiropas banku sektoram, būtiski samazināja savu ekspozīciju Eiropas bankās. Līdz ar to Eiropas bankas saskārās ar grūtībām piesaistīt ASV dolārus naudas tirgū. ECB vienošanās ar ASV, Šveices un Japānas centrālajām bankām atrisinās šo problēmu.

Likviditāte tiks piedāvāta Eiropas bankām uz trīs mēnešiem. Notiks trīs dolāru kredītu izsoles ar fiksētu likmi un visu iesniegto pieteikumu pilnīga apmierināšana (*full allotment*). Līdzekļu izsoles notiks 12.oktobrī, 9.novembrī un 7.decembrī; izsniegto kredītu dzēšanas termiņš būs attiecīgi nākama gada 5. janvāris, 2. februāris un 1.marts.

Nepieciešamība palīdzēt Eiropas bankām ar dolāru finansējuma piesaistīšanu bija viena no Eiropas banku sektora briedušo problēmu sekām. Eiropas banku sektora bilancēs ir pārāk daudz eiro zonas perifērijas valstu sektora obligāciju. Ļoti augsta ir varbūtība, ka tuvākajā laikā Grieķija zaudēs iespējas savlaicīgi veikt sava parāda atmaksu. Zaudējumi no Grieķijas

maksātspējas Eiropas banku sektoram būtu diezgan lieli (vairāki desmiti miljardi eiro), bet pārsvarā Eiropas bankas ar tiem varētu tikt galā. Daudz sliktāk ir, ka Grieķijas maksātspēja var negatīvi ietekmēt arī citu eiro zonas perifērijas valstu spēju izpildīt savas saistības. Vislielāko risku šajā ziņā rada Itālija un Spānija, jo Eiropas bankām bilancēs Itālijas un Spānijas obligācijas ir desmitiem reīzu vairāk nekā Grieķijas obligācijas. Pagājušajā nedēļā reitingu aģentūra Moody's samazināja Francijas komercbanku *Societe Generale* un *Credit Agricole* reitingu tādēļ, ka Grieķijas parādu krīze var atstāt uz abu banku bilancēm negatīvu ietekmi.

Nav precīzu datu cik daudz Eiropas bankām varētu izmaksāt Itālijas vai Spānijas iespējamās problēmas. Šī nenoteiktība liek Eiropas banku kontrahentiem no citām pasaules pusēm (piemēram, no ASV un no Āzijas) samazināt savu ekspozīciju Eiropas banku sektorā kopumā. Nav zināms, kurai bankai var rasties problēmas, tāpēc piesardzīga pieeja ir izmantota attiecībā uz visām eiro zonas bankām. Tajā skaitā eiro zonas bankām tiek samazināti limiti, kuru ietvaros tās varētu aizņemt uz īsu laiku starpbanku tirgū. Tas ierobežo banku iespējas pārvaldīt savu likviditāti, kas pats par sevi var radīt papildus problēmas Eiropas bankām. Šādos apstākļos eiro zonas bankas būs spiestas ierobežot ekonomiku kreditēšanu. Uzticības krīze banku sektorā draud pārvērsties par faktoru, kas graus stabilitāti finanšu tirgos un iedragās pasaules ekonomikas attīstības tempus.

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neieģūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

Grieķija var nesāņemt starptautiskā aizdevuma kārtējo daļu

Arvien augstāka izskatās varbūtība, ka Grieķijai tomēr neizdosies sāņemt kārtējo starptautiskā aizdevuma daļu 8 miljardu eiro apjomā. Pagājušajā nedēļā Starptautiskā Valūtas Fonda (SVF) pārstāvji atteicās ierasties Grieķijā, jo Grieķija nav izpildījusi iepriekš saskaņotos glābšanas aizdevumu izsniegšanas nosacījumus. Grieķija nav piesaistījusi nepieciešamo summu privatizācijas gaitā, Grieķija nevar izpildīt budžeta deficīta samazināšanas plānu. Parādījās informācija, ka Grieķija gatavo tautas nobalsošanu par palikšanu eiro zonā. Lai gan šī informācija netika apstiprināta, tomēr iespēju, ka Grieķija var atstāt eiro zonu pieļauj daudzi investori.

Jau trešo gadu pēc kārtas Grieķijā sarūk ekonomikas apjoms. 2011. gada otrajā ceturksnī Grieķijas IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu samazinājās par 7,3%. Prognozē, ka šogad Grieķijas IKP varētu kristies par 5% un nākamgad – vēl par 2%. Tikai 2013. gadā Grieķija varētu atgriezties pie izaugsmes. Bezdarba līmenis Grieķijā jau gada sākumā ir sasniedzis 15% atzīmi. Ekonomiskās aktivitātes samazināšanās apstākļos veikt budžeta deficīta samazināšanu ir ļoti grūti, jo pat palielinot nodokļu likmes, nodokļu ieņēmumi samazinās. Grieķijas šī gada budžeta izpilde bija apdraudēta jau gada sākumā, kad izrādījās, ka nodokļu ieņēmumi ir ievērojami zemāki salīdzinājumā ar plānotajiem. Grieķijā pievienotās vērtības

nodoklis jau ir palielināts līdz 26%, akcīzes nodokļu palielināšana ievērojami sadārdzināja degvielu. Tomēr pat ar tādiem pasākumiem nepietiek, lai noturētu nodokļu ieņēmumus iepriekšējo gadu līmenī. Tagad Grieķija plāno paaugstināt nekustamā īpašuma nodokļus, lai savāktu pietiekami daudz līdzekļu. Plānots arī samazināt pensijas par 20%, 30 tūkst. valsts ierēdņu nosūtīt neapmaksātā atvaļinājumā („rezervē”), samazināt neapliekamo minimumu ienākuma nodoklim u.c. Tomēr arī šie pasākumi var nesāņemt savu mērķi. Grieķijas valdībai neizdevās novērst iedzīvotāju izvairīšanos no nodokļu nomaksas, kas Grieķijā ir ļoti izplatīta prakse. Un galvenais – Grieķijai var nepietikt laika, lai parādītu rezultātus starptautiskajiem kreditoriem. Ja Grieķija nesāņems kārtējo aizdevuma daļu līdz oktobra beigām, Grieķija nevarēs apkalpot savu parādu – iestāsies maksātnespēja. SVF un Eiropas Komisija skeptiski skatās uz to, ka Grieķija šoreiz tomēr spēs izpildīt solīto, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi. Šajā situācijā iespējams, ka arī ārkārtas pasākumi ar mērķi paaugstināt valsts ieņēmumus un samazināt izdevumus neglābs situāciju, un Grieķija pēc kāda mēneša būs maksātnespējīga.

Akciju tirgus indeksi		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	300.52	291.98	306.78	327.46	324.03	298.49	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	976.84	992.31	1018.64	1107.43	1096.33	1031.06	-
S&P 500	ASV	1216.01	1154.23	1192.76	1267.64	1256.88	1124.66	1213.59
DJIA	ASV	11509.09	10992.13	11405.93	11961.52	11613.30	10594.83	11059.02
Xetra DAX	Vācija	5573.51	5189.93	5994.90	7110.20	6513.84	6249.65	5965.17
Nikkei 225	Japāna	8864.16	8737.66	9107.43	9411.28	9093.72	9509.50	11609.72
Shanghai Composite	Ķīna	2482.34	2497.75	2608.17	2664.28	2930.80	2602.47	-
RTS	Krievija	1574.94	1625.29	1632.31	1896.72	1915.95	1463.88	1131.12
Bombay Sensex	Indija	16933.83	16866.97	16730.94	17985.88	18358.69	19417.49	13518.80
Bovespa	Brazīlija	57210.11	55778.39	54323.61	60880.62	66002.57	67662.99	49228.92
OMX Baltic	Baltija	463.64	472.98	484.16	525.97	-	-	-
OMX Riga	Latvija	386.89	390.79	397.26	428.31	418.86	397.50	455.26
OMX Tallinn	Igaunija	559.89	576.88	599.50	676.10	711.31	584.63	-
OMX Vilnius	Lietuva	354.84	358.87	366.24	393.94	384.18	356.30	-

Valūtas tirgus		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.3797	1.3651	1.4407	1.4210	1.3901	1.3074	1.4119
USD/LVL		0.5136	0.5189	0.4918	0.4984	0.5077	0.5416	0.4988
EUR/LVL		0.7086	0.7084	0.7085	0.7082	0.7058	0.7081	0.7057
EUR/SEK		9.0968	8.9288	9.2002	9.1556	8.9976	9.2033	-
EUR/RUB		42.1471	41.1748	41.3121	39.9174	39.8632	40.8133	36.2021

Naudas tirgus		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	1.11	0.85	0.89	1.30	0.71	0.46	4.22
	3M	1.54	1.53	1.54	1.49	1.17	0.88	4.97
	6M	1.74	1.73	1.74	1.75	1.48	1.14	5.19
USD LIBOR	O/N	0.15	0.14	0.14	0.13	0.21	0.23	6.44
	3M	0.35	0.34	0.29	0.25	0.31	0.29	2.88
	6M	0.52	0.50	0.46	0.40	0.46	0.47	3.02
LVL RIGIBOR	O/N	0.41	0.41	0.41	0.41	0.44	0.67	3.42
	3M	0.85	0.85	0.84	0.73	0.86	1.15	6.17
	6M	1.42	1.43	1.45	1.22	1.42	1.81	7.08

Valsts obligācijas		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.52	0.40	0.70	1.44	1.50	0.81	3.65
	10 gadi	1.86	1.81	2.30	2.92	3.11	2.47	3.99
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.17	0.17	0.19	0.38	0.56	0.48	1.81
	10 gadi	2.06	1.91	2.22	2.93	3.19	2.76	3.44
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.54	0.56	0.65	0.77	1.18	0.73	-
	10 gadi	2.48	2.28	2.56	3.19	3.48	3.15	-

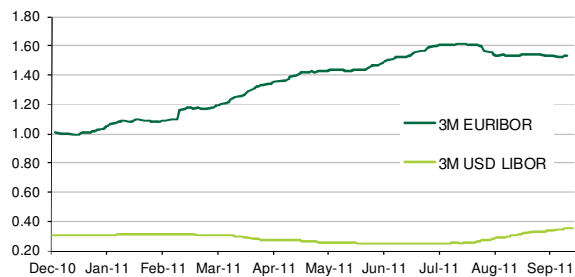

Kredītspredi		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga	3 gadi	157	170	124	83	73	79	-
kompaniju CDS spredi	5 gadi	175	187	143	112	105	106	-
iTRAXX Europe	10 gadi	189	200	160	138	127	118	-
Eiropas augstā ienesīguma	3 gadi	671	697	517	310	323	397	-
parāda instrumentu CDS spredi	5 gadi	711	755	600	416	409	470	-
iTRAXX Crossover	10 gadi	689	752	616	462	446	473	-

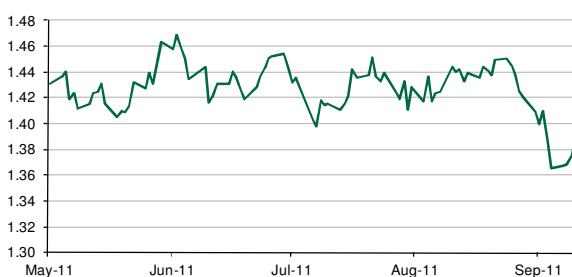

Izejvielas		16.09.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta	(NYM Light Crude - Futures), USD	87.96	87.24	86.65	94.95	97.98	74.57	91.15
Zelts	XAU, USD	1 810.84	1 857.31	1 785.00	1 528.35	1 399.30	1 274.55	777.55
Varš	(Copper 3M - Futures), USD	8 696.20	8 821.00	8 838.35	9 100.00	9 260.00	7 695.00	6 840.00

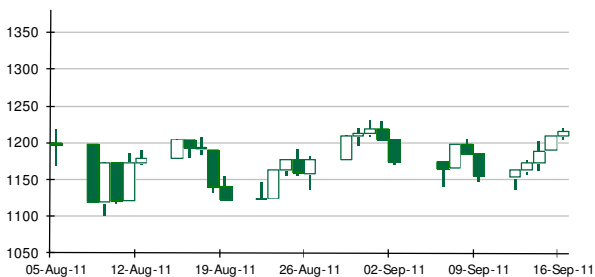
3M naudas tirgus likmes

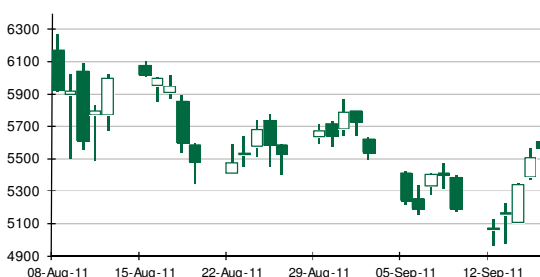
EUR/USD kurss

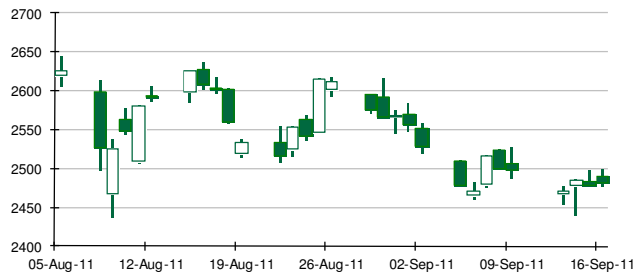
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

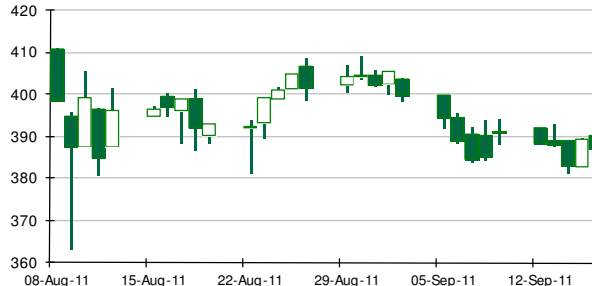
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

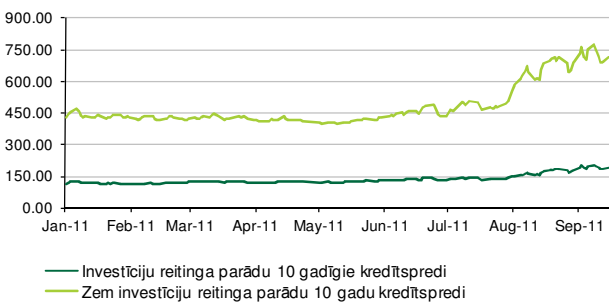
Shanghai Composite indeksa vērtība

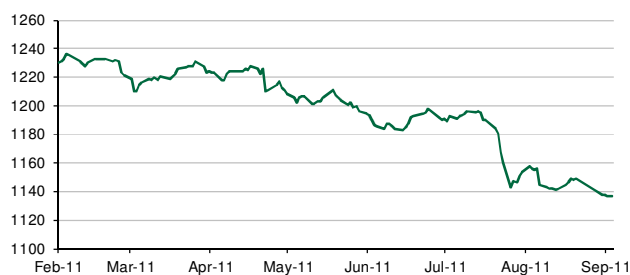
OMX Riga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītspreidi (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters